

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001:2015

שם הנוהל: תיאור הארגון	מס' הנוהל: 1.1	עדכון מס': 0
תאריך נוהל קודם:	תאריך עדכון: 2.11.16	דף מס': 1
	מתוך: 7	

1. מטרת הנוהל

להגדיר את המועצה המקומית שהם מתוך הבנת המועצה וסביבתה לרבות הצרכים והציפיות של בעלי העניין מהמועצה ומפעילותה בתחומי ניהול הסביבה.

2. הגדרות

- 2.1 מועצה – מועצה מקומית שהם.
- 2.2 "הסביבה" – הסביבות שהארגון פועל בהן, לרבות האוויר, המים, הקרקע, המשאבים הטבעיים, החי והצומח, בני האדם ויחסי הגומלין ביניהם.

3. תוכן הנוהל

3.1 הבנת הארגון והקשרו

הישוב שהם הוקם בשנת 1993 על שטח של כ-6000 דונם. מועצה ממונה מטעם משרד הפנים כיהנה בשהם עד מועד הבחירות הראשונות למועצת שהם באוקטובר 1997. היישוב שהחל מ-80 בתי אב גדל ומונה כיום כ-20,000 תושבים, מחציתם ילדים מגילאי הגן ועד תיכון. שהם גדלה בקצב קבוע של 250 משפחות חדשות מדי שנה, דהיינו האוכלוסייה גדלה פי 15 מהריבוי הטבעי שלה. שטח השיפוט של שהם משתרע על פני 6000 דונם. שהם בנויה 50% יחידות דיור צמודות קרקע ו-50% בניה רוויה. המועצה במגמה לשמור על המראה הצעיר של שהם בכפר קהילתי ירוק, נותנת חשיבות לשילוב של בניה צמודת קרקע יחד עם הבניה הרוויה. ועדת התכנון והבניה של היישוב, משמשת ציר מרכזי וחשוב בקביעת חזות פני היישוב תוך שמירה על תכנון נופי – בניה גבוהה/נמוכה בהתאמה לפני השטח.

הועדה פועלת מתוך הנחיות ברורות לשימור אופי היישוב כיישוב ייחודי בעל איכות חיים גבוהה, גם אם דבר זה כרוך בעימותים עם גורמי התכנון במדינה, דוגמת שכונת "חמניות" בה הביאה המועצה להורדת מספר יחידות הדיור ושכונת "רקפות" בה הצליחה המועצה לשמר את אופייה של השכונה כצמודת קרקע. התערבויות דומות של המועצה נערכות כיום, גם בשכונות החדשות המתוכננות בשהם, במגמה לשמר את הצביון של שהם: איכות חיים בצבע ירוק. תפיסה אסטרטגית זו של המועצה עוברת כחוט השני בכל פעולותיה. פועל יוצא מזה הוא פעולתם הנמרצת של גופים לאיכות הסביבה – ממשלתיים וציבוריים, הפועלים בשילוב עם המועצה, למען איכות החיים והסביבה בשהם. עשייה זו מתהווה אט אט לתרבות מקומית המצמיחה מנהגים קבועים כגון: יריד ירוק שנתי, מרוץ אופניים ארצי, תכניות לימודים בבתי הספר כדוגמת מיחזור פסולת, ניקיון וטיפוח חזות היישוב, תכנון עירוני ידידותי ועוד.

השטחים הירוקים המקיפים את שהם מבחוץ וממלאים אותה מבפנים, הפכו זה לא מכבר,

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001:2015

עדכון מס': 0	מס' הנוהל: 1.1	שם הנוהל: תיאור הארגון	
מתוך: 7	דף מס': 2	תאריך עדכון: 2.11.16	תאריך נוהל קודם:

לסמל היכר ירוק של היישוב הצעיר.
 סוגי הבניה והיחס ביניהם כיום הינם :
 1801 יחידות צמודות קרקע (כולל טורי מדורג)
 1743 יחידות בניה רוויה (כולל מדורג משולב)
 גבולות שהם עפ"י מספר כבישים הינם :
 בצפון – גובל ישוב שהם בשטחי מושב ברקת.
 במערב – גובל ישוב שהם בשטחי מושב בית עריף.
 בדרום – גובל ישוב שהם בכביש 453.
 במזרח – גובל ישוב שהם בכביש 444.
 מזרחה לכביש 444 משתרע פארק שהם.
 שוהם נמצאת בסמיכות למועצה אזורית חבל מודיעין.
 מיקומה של שהם בציר כבישים חשוב – כביש מס' 1 (ירושלים-ת"א) וחוצה ישראל, הוא פוטנציאל תעסוקתי ומסחרי עתידי מחוץ לתחומי המגורים של הישוב.
 צפוי, כי יצירת מרכזי תעסוקה ומפעלי היי-טק בשטחה המוניציפאלי של שהם, יוסיפו על המוביליות הכלכלית, יאפשרו פיקוח ובקרה של המועצה על אופי הפעילות ויגדילו את הכנסותיה, כך תוכל המועצה להמשיך את רמתם הגבוהה של השירותים הניתנים על ידה.

3.2. תיאור מוצרי/ שרותי המועצה

3.2.1. מועצה מקומית שהם הינה רשות מקומית במדינת ישראל ומתוקף תפקידה לדאוג לרווחת התושבים בעיר שהם.

3.2.2. מתן שירותים:

3.2.2.1. שרותי תברואה - פינוי אשפה מבתים ועסקים, מחזור אשפה, ניקוי רחובות, הדברת מזיקים ופינוי פגרים.

3.2.2.2. שיפור פני העיר - טיפוחה ושמירתה של חזות העיר, תחזוקת הכבישים והמדרכות, טיפוח ותחזוקה של פארקים וגנים, התקנת אמצעי בטיחות וסימון כבישים, התקנת לוחות מודעות ועוד.

3.2.2.3. חניה עירונית - תכנון מערך החניה בעיר, שילוט ותמרור החניה המוסדרת, הפעלת חניונים עירוניים ופינוי צירי תנועה.

3.2.2.4. שירותי בטחון וחירום – סיירת בטחון, מענה בשעת חירום.

3.2.2.5. שירותי וטרינרי - שמירה על בריאות הציבור מפני מחלות וסכנות שמקורן בבעלי החיים, פיקוח על כל מוצרי המזון שמקורם מהחי -

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001:2015

שם הנוהל: תיאור הארגון	מס' הנוהל: 1.1	עדכון מס': 0
תאריך נוהל קודם:	תאריך עדכון: 2.11.16	דף מס': 3
	מתוך: 7	

בשר, דגים, מוצרי חלב, עופות וביצים, כדי למנוע הפצת מחלות והרעלת מזון, רישום וחיסון בעלי חיים ועוד.

3.2.2.6. שירותי רווחה - ילדים ונוער במצוקה, משפחות וזוגות במצוקה, נפגעי אלימות, קשישים, מכורים לסמים ועוד.

3.2.2.7. בריאות הציבור - קידום בריאות לנשים הרות, תינוקות ופעוטות, תלמידים מבוגרים וקשישים.

3.2.2.8. חינוך – גני ילדים, חינוך יסודי, חינוך על יסודי וחינוך מיוחד.

3.2.2.9. ספורט - ניהול, אחזקה והפעלה של מרכזי ספורט עירוניים, פיתוח תשתיות ספורט, קיום אירועים מרכזיים ופיתוח ספורט בשכונות.

3.2.2.10. דת – הקמת בתי כנסת ומקוואות.

3.2.2.11. תרבות ופנאי – אירועי תרבות, ספריות עירוניות, מרכזים קהילתיים ומרכזי אומנויות.

3.3. הבנת הצרכים והציפיות של מחזיקי העניין

3.3.1. בתהליך תכנון פעילות המועצה, הנהלת המועצה תתייחס לצרכיהם של בעלי עניין חיצוניים בנושאי סביבה כדוגמת תושבים וגורמים רגולטורים כדוגמת משרד להגנת הסביבה, משרד הבריאות ומשרדי ממשלה אחרים, מרכז שלטון מקומי ועוד המנחים את פעילות המועצה וכדומה בנושאי סביבה.

3.4. המועצה תזהה את הצרכים והאינטרסים של בעלי עניין/זיקה (נספח 1) ואת דרישות החוק והרגולציה הרלוונטיים לניהול פעילות המועצה לה השלכות על הסביבה.

3.5. בעלי העניין/זיקה הינם:

3.5.1. לקוחות/ תושבים

3.5.2. ספקים

3.5.3. רשויות רגולטוריות

3.5.4. רשויות מקומיות סמוכות

3.6. דרישות בעלי העניין רלוונטיות:

3.6.1. תושבי המועצה מעוניינים להרחיב את כמות שירותי המועצה בכל הקשור לתדירות פינוי אשפה, גזם וכדומה. מצד שני הלקוחות אינם מעוניינים להגביר מפגעי רעש וזיהום אוויר העלולים להתרחש בעקבות הופעה מרובה של משאיות פינוי אשפה.

3.6.2. המועצה מחויבת לחוק חופש המידע ולהעניק בהתאם לחוק מידע על נתוני המועצה השונים לרבות מפגעים סביבתיים ועוד.

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001:2015

שם הנוהל: תיאור הארגון	מס' הנוהל: 1.1	עדכון מס': 0
תאריך נוהל קודם:	תאריך עדכון: 2.11.16	דף מס': 4
	מתוך: 7	

- 3.6.3 ספקים צריכים מידע אמין וזמין לצורך ביצוע עבודתם ומתן שירותים למועצה.
- 3.6.4 רשויות רגולטוריות מעוניינות שהמועצה תפעל בהתאם להנחיותיהן ותממש את המדיניות שלהן לצורך הגנה מרבית על הסביבה.
- 3.6.5 רשויות סמוכות מעוניינות לשיתוף פעולה פורה עם המועצה ולמניעת נזקים לסביבה המשותפת.
- חלות מערכת ניהול האיכות**
- 3.7 מערכת ניהול הסביבה במועצה מקומית שהם כוללת את כל היבטי הפעילות של המועצה.
- 3.8 המועצה תקיים מערכת ניהול סביבתי לפי דרישות התקן הבינלאומי ISO 14001:2015.
- 3.8.1 כל סעיפי התקן ISO 14001:2015 רלוונטיים לפעילות הארגון.
- 3.9 הנהלת המועצה תקצה משאבים ואמצעים נדרשים, בהתאם לתקציבה, לצורך הפעלה תקינה של המערך הסביבתי.
- 3.10 הנהלת המועצה תקבע יעדים סביבתיים ותפעל להשגתם, לשיפורם ולעדכוןם מדי תקופה, הנהלות יחידות ארגוניות יגדירו את היעדים הסביבתיים שלהן בהתאמה ליעדי המועצה.
- 3.10.1 כדי להבטיח בקרה על השגת היעדים בתחום איכות הסביבה יבוצעו ניטור תקופתי וסיקורי סביבה, ינותחו סיבות לחריגות ותבוצענה פעולות תיקון ומניעה.
- 3.11 המועצה תכלול שיקולים סביבתיים, בתהליכי הפיתוח והבניה, הספקת השירותים וההתקשרויות עם ספקים בשאיפה לצמצם השפעות סביבתיות שליליות.
- 3.12 המועצה תפעל בשיתוף פעולה עם הרשויות הממונות, עם לקוחותיה וספקיה בכל ההיבטים הנוגעים לאיכות הסביבה.
- 3.13 המועצה תמפה את ההיבטים הסביבתיים שנוגעים לפעילותה ותשתמש בנדון כתשומה בתהליכי קבלת ההחלטות ותכנון תכניות עבודה סביבתיות (מסמך ישים 1).
- 3.14 השמירה על איכות הסביבה היא מעניינו ובאחריותו של כל אחד מעובדי מועצה מקומית שהם.
- 3.15 המועצה הטמיעה דרישות תקנים נוספים במקביל להטמעת דרישות תקן ניהול סביבה ISO 14001:2015 ואיכות ועומדת במבדקים חיצוניים שנתיים של מכון התקנים:
- 3.15.1 מערכת ניהול איכות – ISO 9001 (מסמך ישים 2)
- 3.15.2 מערכת ניהול בטיחות ובריאות תעסוקתית – OHSAS 18001 (מסמך ישים 3)
- 3.16 מערכת ניהול הסביבה תבוצע בהתאם לדרישות תקן ISO 14001:2015 ומדיניות המועצה ובהתאם למסגרת התקציב השנתי.

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001:2015

שם הנוהל: תיאור הארגון	מס' הנוהל: 1.1	עדכון מס': 0
תאריך נוהל קודם:	תאריך עדכון: 2.11.16	דף מס': 5
	מתוך: 7	

- 3.17.** המועצה בבואה לתכנן את מערכת ניהול הסביבה ובכלל, תפעל מתוך הבנת האינטרסים הנ"ל. חלק מהאינטרסים הנ"ל מעוגנים בדרישות עפ"י דין ודרישות רגולטוריות שונות.
- 3.17.1.** המועצה תקיים את החוקים והתקנות של איכות הסביבה במדינת ישראל הנוגעים לפעולתה.
- 3.17.2.** המועצה תמפה את הדרישות עפ"י דין הרלוונטיות בתחום הסביבה (מסמך ישים 4).
- 3.18.** המועצה תתייחס לנושאים חיצוניים ופנימיים עיקריים שעשויים להשפיע על תכנון פעילותה לרבות איומים ואפשרויות מצד הסביבה הרלוונטיים לפעילותה (מסמך ישים 5).

4. מסמכים ישימים

- 4.1 מסמך ישים 1 – נוהל מס' 3.1.2 – ניהול היבטים סביבתיים.
- 4.2 מסמך ישים 2 - תקן ISO 9001 - מערכת ניהול איכות.
- 4.3 מסמך ישים 3 – תקן OHSAS 18001 – מערכת בטיחות ובריאות תעסוקתית.
- 4.4 מסמך ישים 4 - נוהל מס' 3.1.1 - ניהול דרישות עפ"י חוק בנושאי סביבה
- 4.5 מסמך ישים 5 – נוהל מס' 3.1 – תכנון והתייחסות לסיכונים והזדמנויות

5. אחריות ביצוע

- 5.1 בעלי תפקיד עיקריים.
- 5.2 מאמתת איכות ראשית
- 5.3 מנהלת אגף איכות הסביבה.
- 5.4 מאמתי איכות בתחום איכות הסביבה.

6. נספחים

- 6.1 נספח 1 – טבלה מרכזת של בעלי עניין/ זיקה

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001:2015

שם הנוהל: תיאור הארגון	מס' הנוהל: 1.1	עדכון מס': 0
תאריך נוהל קודם:	תאריך עדכון: 2.11.16	דף מס': 6
	מתוך: 7	

- 7. תפוצה**
- 7.1 ראש המועצה.
 - 7.2 מנכ"ל המועצה.
 - 7.3 מנהלי אגפים
 - 7.4 קובץ נהלי איכות

כותב הנוהל: מכון אופק לניהול בע"מ	תפקיד: יעוץ ארגוני, הנדסת תעשייה וניהול
מנחה תהליך: גב' חנינית וייס	תפקיד: מנהלת אגף איכות הסביבה
מאשר הנוהל: מר דודי זביב	תפקיד: מנכ"ל המועצה תאריך:

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001:2015

שם הנוהל: תיאור הארגון	מס' הנוהל: 1.1	עדכון מס': 0
תאריך נוהל קודם:	תאריך עדכון: 2.11.16	דף מס': 7
		מתוך: 7

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001:2015

שם הנוהל: תיאור הארגון	מס' הנוהל: 1.1	עדכון מס': 0
תאריך נוהל קודם:	תאריך עדכון: 2.11.16	דף מס': 8
	מתוך: 7	

בעלי עניין/ זיקה של מועצה מקומית שהם

נספח 1 –

משוב	אופן העברה	זיקה/ עניין/ ממשקי עבודה	בעל עניין
סקרי שביעות רצון, פגישות עם ראש המועצה, פניות למח' פניות הציבור.	<p>א. מתן מידע והעברה לטיפול בפניות תושבים ליחידות המועצה</p> <p>ב. קבלת שירותי רווחה</p> <p>ג. קבלת שירותי חינוך</p> <p>ד. קבלת שירותי תרבות ופנאי</p> <p>ה. קבלת שירותי ספורט וקהילה</p> <p>ו. קבלת שירותי תשתיות ודרכים</p> <p>ז. קבלת שירותי בטחון וסדר ציבורי</p> <p>ח. שירותי וטרינריה</p> <p>ט. פיקוח</p> <p>י. רישוי</p>	קבלת שירותי מועצה	לקוחות/ תושבים
	<p>קבלת הנחיות, חוזרי מנכ"ל, פעילות בהתאם לחוקי המדינה:</p> <p>משרד הפנים – העסקת עובדים, שכר.</p> <p>משרד החינוך – תכניות לימוד, הנחיות, מימון.</p> <p>משרד הרווחה והשירותים החברתיים - הנחיות, מימון.</p> <p>מפעל הפיס – מימון, שיתופי פעולה.</p> <p>משרד להגנת הסביבה – הנחיות, פיקוח</p>	רגולטורים	משרדי ממשלה
	פגישות, דוא"ל.	אספקת פעילויות, מוצרים, מפרטים	ספקים
	ישיבות/כנסים	שמירה על איכות הסביבה, שיתופי פעולה בנושאי תחבורה ופיקוח אורבני וכו'	רשויות סמוכות